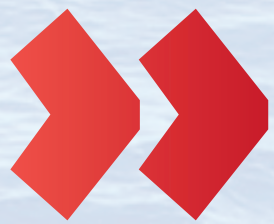

ER EITRAÐ

Er man ímóti, so fær man av at vita. Eg havi ongantið sagt við nakran, at tey ikki skulu eta grind, men eg fáa ofta viðmerkingar fyri mína avgerð. Uttan at virka matyrisk, so kann tað ofta tykjast, at tað ikki er rúm fyri okkum, sum eru í móti at eta grind»

onnur, hava loyvi til at bera fram meiningar sínar.

– Eg broyti ikki meining um, at eg ikki eti grind. Hetta er eitt tilvitað val fyri lívið, staðfestir hon.

Grindin er sum heiløg kúgv

– Av tí at eg eri ímóti hesum, so fara fólk í verjustøðu, og óneyðugu viðmerkingarnar tykist tíðum spottandi, sigur hon, og greiðir frá, at grindin fyri føroyingar er sum heiløg kúgv, ið ongín kann nerta við.

– Er man í móti, so fær man av at vita. Eg havi ongantið sagt við nakran, at tey ikki skulu eta grind, men eg fáa ofta hvassar viðmerkingar fyri mína avgerð. Uttan at virka matyrisk, so kann tað tykjast, sum um tað ikki altíð er rúm fyri okkum, sum eru ímóti at eta grind, sigur hon.

Hetta, at grindin er so heiløg fyri okkum føroyingar stendur onkursvegna í andsøgn til tilmælingar frá landslækninum, tí vit verja stóra, dálkaða dýrið, sum liggur ovast í føðiketuni og sum kann gera okkum sjúk.

Familja og vinir eru ikki líka ógvuslig, og hava góðtikið, at Aggi hevur valt grind og spik frá til sín og børn síni.

– Eg verði kanska argað eitt sindur, men tað er nógv minkað við árunum. Tað er tó sjálvdan, at nøkur konstruktiv viðmerking verður søgd, ella at nakar ynskir eitt virðiligt kjak um evnið, greiðir hon frá.

– Fólk spyrja ikki við áhuga, men staðfesta ofta, at tey eta grind líkamikið, hvat eg geri, og hóast eg onki sigi, so verður ofta skemta um tað. Eg taki tað ikki so tungt, og dugi eisini, at smílast og yppa øksl, sigur hon.

Trýst elvir til mótrýst

Aggi er ikki bilsin av, at áhugin hjá føroyingum fyri grindadrápi er nógv vaksin síðani Sea

Shepherd við innrás síni setta sjóneykuna á Føroyar.

– Hatta hevði eg næstan væntað, tí trýst elvir til mótrýst, og tað skilji eg væl, staðfestir hon. Vit eru errin av mentanararvi okkara, og hetta er eisini eitt viðkvæmt evni, sigur hon.

Hon leggur síðani afturat, at hóast hon ikki er fyri grindadrápi, so heldur hon, at tað var sera harmiligt og ørkymlandi, at felagsskapurin kom til landið. Hon valdi sjálf ikki at tosa við limirnar í felagsskapinum, tá tey vitjaðu landið.

– Tað er keðiligt, tí tað tóktist, sum vóru fólk um tað mundi byrjaði at hugsa meir um, hvussu óegnað grindin er sum mannaføði, og síðani komu Sea

at vera mannaføði longur verður borðreitt fyri teimum sjúku og teimum gomlu. Tað er dupult-moralur, so tað forslær, tá landslæknin sigur eitt og stovnarnir gera øvugt. Tá hongur teori og praksis ikki saman, staðfestir hon álvarsliga.

Almennu stovnarnir mugu siga, at nú gevast teir við at bjóða fólk grind, tí tað er ikki mannaføði longur. Gera stovnarnir ikki tað, so tekur almenningurin ongantið tilmæli í fullum álvara, heldur hon.

Grindin er ómetaliga dálkað, og innihaldið av kyksilvri (MeHg) er 100 ferðir hægri enn tað hægst viðmælda. Tilmælini eru broytt nógv gjøgnum ár og dag men gjøgnumgangandi

at tað er hon ikki longur: Stóri hvalurin er eitraður við kviksilvuri, og er ikki mannaføði longur sambært okkara hægstu heilsuymduleikum.

Hugsar ikki fanatiskt um mat

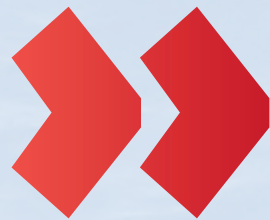
Hóast Aggi hugsar nógv um mat: Bæði at tilgera og at eta hann, so er hon als ikki fanatisk við øðrum enn grindini.

– Tað er munur á íblandingar-evnum í gerandiskosti og á tungmálmi í hvali. Munurin er í stóran mun hann, at kroppurin skilur seg av aftur við hini íblandingarevnini, hóast tey eru ósunn, greiðir hon frá.

VISTI TÚ
Tilmæli frá Pál Weihe og Høgna Debes Joensen kann lesast á
www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3417701

somu avgerð sum við grindini, tí tá eg havi sæð slíkar kanningar, so kann eg ikki annað, enn at taka tær í álvara, sigur hon.

Hóast ymiskur annar matur

Tað er munur á íblandingarevnum í gerandiskosti og á tungmálmi í hvali. Munurin er í stóran mun hann, at kroppurin skilur seg av aftur við hini íblandingarevnini, hóast tey eru ósunn, greiðir hon frá

vísa kanningar, at tilmælini eru lækkandi, og tað merkir, at minni MeHg skal til fyri at skaða kognitivu eginleikar okkara, greiðir Aggi frá.

– Kanningar hava víst, at tað skaðar bæði kognitivu eginleikar okkara og nervaskipanina sum heild, og hetta hevur við sær beinleiðis smáir skaðar, hvørja ferð vit fáa MeHg í kroppin. Hetta ørkymlar meg, og tí er óskiljandi at hetta verður ignorað, og at grind verður borðreidd fyri børnum okkara, heldur Aggi Ásgerð Ásgeirsdóttir.

– Eg blandi meg ikki uppí, hvat onnur gera, men tað skelkar meg veruliga. Hetta er, sum at spæla russiska roulette, staðfestir hon.

Hon leggur afturat, at hóast grind hevur verið góð fyri føroyingin í øldir, so mugu vit ásanna,

Hon leggur afturat, at hon er tilvitað um matin, sum hon etur og velur at borðreiða, tí vit øll hava skyldu fyri okkum sjálvum og børnum okkara at velja so tryggjar matvørukeldur sum gjørligt.

– Eg eri tó ikki fanatisk, og eti vanligan sunnan mat. Í dag er alt vandamikið, og tí má man hava ein avslappaðan hugburð til matin, og brúka vanligt vit og skil sigur hon.

Tað er tó umráðandi, at maturin er fjølbroyttur, gjørdur frá grundini og úr góðari rávøru og góðsku, heldur hon.

– Eg eti eisini allan føroyskan mat, men ikki grind, tí hon er ikki mannaføði meir. Um eg fekk at vitam at annar føroyskur matur eisini var illa dálkaður av tungmálmi, so hevði eg óviað tikið

eisini er dálkaður, so er ikki ávarað í móti øðrum mati á sama hátt, sum við grindini.

– Vit kunnu ikki yppa øksl og siga, at vit eta bara grind, tí hópaldur hósarungi eisini er dálkaður. Vit mugu altíð gera tað so gott, sum vit kunnu, og tað er okkara ábyrgd at kunna okkum um, spyrja og gera metingar um, hvat er best, sigur hon.

Hon hevur tó ongar vónir um, at grind aftur verður egnað sum mannaføði.

– Eg vænti ikki, at grind verður etandi aftur, staðfestir hon.